

შინაარსი:

I—სურათი	1
II—მერცხლები, — ლექსი, — ტანკემელის	3
III—მიშველე, ცისკარ, — ი. უკლოშვილის	6
IV—ბუმ როგორ აღზარდა ჩიორას ბარტყები (თარგმანი) მ. კლიმიაშვილის	14
V—რათა ცხელა ზაფხულში და რათა ცივა ზამთარში (თარგმანი)— ლ. ჭრეკიაშვილის	20
VI—პატარა თეატრი, — (ფრანკულით) გიორგი ჯაბადაშვილის	22
VII— გასართობი: — გამოცანები, გამოცანა — ცხრილით, რებუსი და აღსნა	23

ქართული
ლიბრეირია

ველისაღი მე VII.

№ 9

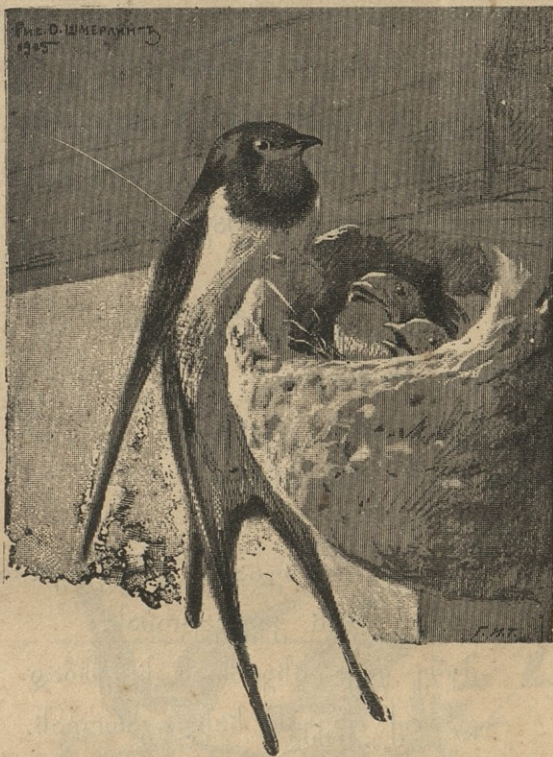
მ ა ი ს ი 1911 წ.

შინაარსი:

I—სურათი	1
II—მერცხლები, — ჯექსი, — ტანკშეიფის	3
III—მიშველე, ცისკარ, — ი. ევდოშეიფის	6
IV—ბუმ როგორ აღზარდა ჩიორას ბარტყები -- (თარგმანი) შ. კლიშიაშვილის	14
V—რათა ცხელა ზაფხულში და რათა ცივა ზამთარში (თარგმანი)— თ. ჭყეჯაშვილის	20
VI—პატარა თეატრი, — (ფრანგულით) გიორგი ჯაბადაძის	22
VII—გასართობი: — გამოცანები, გამოცანა — ცხრილით, რებუსი და აღსნა	23

მერცხლები

ეს კარებთან მადლა ჭერში
კუდ-ორთითა მერცხალია,
ნისკარტში აქვს ბზე, ტალახი;
ეტეობა, რომ არ სცალია.

რისთვის უნდა იმ კუდიანს
ეს ბზე, თივა, მიწა, ლაფი?
თავს რად იკლავს, სულ რომ შრომობს,
თუძე არა სდის ოფლის ქაფი?!

მუშაკია, შრომის შვილი,
 ბუდეს იტებს თავის ძალით,
 სურს—ბარტყები გამოჩიკოს
 და ისაროს მოძავალით.

აბა, სინჯე, დაუნგრე
 ეს სიმაგრე მშვენიერი,
 თუ გაუტყდეს იმას გული
 და არ იწეოს ძაკიერი!

გადმოგხედავს დამღურებით,
 დაგიწუნებს ვაჟკაცობას,
 მერე წაგა სხვასთან სტუმრად
 და იქ იწეებს სახლ-კარობას.

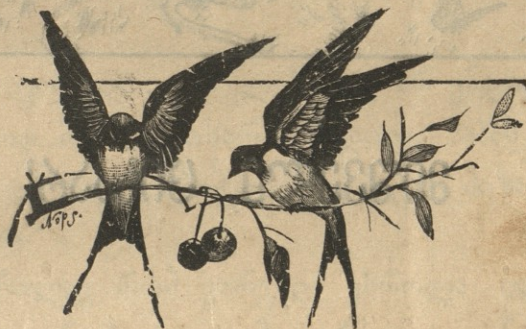
კარგი რთა, მიტომც ლეომ
 მას მოუწეო ფიტონები
 და აღეწით დაჭნატეჟა
 სამეგობროდ ჩიტუნები.

განადავს მუშაობა,
 დაასრულეს კომპი, ცინე,
 სადაც მათ ვერ შეაძინებს
 ვერც წვიმა და ვერცა სიცხე.

განიკა სუთი ბარტყი,—
 სახლის ძღვინნი, ძაღვსაყები,
 შეიმოსნენ ბუმბულითა
 შავ-თვალა და ჭრელ-ჭრელები.

სვეთ სირნი, ძირს ბავშვები
 შეჭნარინ ერთმანერთსა
 და ორ გუნდად ადიდებენ
 ძირს ბუნებას, სვეთ—დმერთსა!

ტონკმელი.

ვიზველუ, ცისკარ!

ად არი, სად გადაიკარგა ის შეხვეწებული, ისა!

— სასაღში აღარ შემოუშვებ, ლუკმა ზურს აღარ შევაჭმევ!

— ჭანი, თუ ერთი თვალი გადაუკიდე! — ისმოდან ილანათ ესოდში მუქარა და ჯავრობა.

ბებიას ევაზრჯენი მოემარჯვებინა, ზანას — სახეკელი, ილან დედას კი ქათმის წიწილა ეჭირა ხელში და ხან იმას დაჭყედავდა თავის ქნეკით, ხან მუქარის თვალით ბოსტანს გადაჭყედავდა ხოლმე.

მაგრამ ილანმა კარგად იცოდა ესოდს ეურე-კუნჭულები და ისე მიძალულიყო ფინსებში, რომ მთელი სოფელიც დასდებოდა, ვერ იპოვნინდნენ. მეორეც ესა, ბოსტანს ამისთანა შემთხვევებ-

ში სრულებითაც არ ენდობოდა სოლმე, რადგან მალაღობა და
ბე ევლო, კარები ერთი ება და, ვინიცობა, მიეტანებინათ,
შიგ მოიმწვევდნენ.

თუცა ისიც უნდა ვსთქვათ, რომ ბებიისა სრულებითაც
არ ემინოდა, რადგან უავარჯენი რომ სელიდან გაუარდნოდა,
იმის საძებნელადაც კი ილას ეძახოდა, ჰანას „თვალის რომ
გადაეკიდნა,“ ილას ნასტომს ვერ მოეწეოდა, მაგრამ დედა კი,
ცოტა არ იყო, საშიში იყო.

— სახლში აღარ შემოუძვებ, ლუკა ჰურს აღარ შევაჭმევ, —
ბუტბუტებდა ილას ფიხსებში მინახული. — არა, რა ჩემი ბრა-
ლია, ჭა? მე იმ ოხერს ფეხებში დაუმიხე და თავში კი მო-
ჭხვდა!

მართალიც იყო ილას; სრულებითაც არ უნდოდა წიწილას
მოკვლა, მხოლოდ მშვილდ-ისარისა სცდიდა, ჰანას გაკეთებულს
მშვილდ-ისარს, და თავის ბიჭობას: „აცა, მიხანში კარგად
ვესერი თუ არაო.“

მიხანში მართლაც რომ კარგად ესროლა ილამ, მაგრამ
ეს კი ვერაფერია, რომ ესლა მდევარი დაედევნა დასაჭერად
და სახლშიაც აღარ შეუძვებენ.

კიდევ კარგი, რომ დილას, როცა სანადიროდ გამოვიდა
ესომი, ჰურიც თან გამაიოლა და გულიანად შეექცა, თორემ
შენი მტერი იქნებოდა, მშიერი დარჩენილიყო.

— ნეტავ მამახეში მანც შინ იყოს! — ნატრობდა ილას, რა-
დგანაც, როდესაც ასე ერთბაშად აუჯანყდებოდნენ სოლმე სა-
ხლში, მისი ქომაგი მამა იყო.

— შვილო, ერთი ბურნუთის კოლოფი მომიტეხე; შვი-
ლო, ერთი ცივი წვალი მოარბენინე; შვილო, ერთი ბო-
სტანში გადინედე, ბატებმა მწვანელი არ გამოვონ! — აჯავრებ-
და ილას გუნებაში ფიხსებიდან თავის მდევრებს.

— ახლა-ღა მოგიტეხნ, აი, ბებუცი, ბურნუთის კოლოფს,

ცევი წეაღიც ვეღარ მოგართოვეს, ჰანბლო! დეე, ბოსტანიც მთლად განანანგონ ბატებმა!—იმუქრებოდა ილა და, თუძცა მისწუდა ესომი ჯანურობა და ფენის ხმა, ილა მანც არ გამოდოდა თავის საფარდის.

იჯდა ილა ფინხებში და დაჭეუტებდა მშვილდ-ისარს.—კარგი მშვილდ-ისრის გაკეთება კი სცოდნია ჰანბას, აი! სანადიროდ წაუბა. უჰ, შენ კი გენაცვალე, დედაჟ, მაძიდანსთან გავიზარები, თაფლიანთ მაძიდანსთან!

მოგონდა ილას მაძიდა და კინაღამ ხმა-მაღლა არ წამოძახა თავისი განზრახვა. ახლა კი მეტი ვეღარ მოითმინა საფარში გაჩერება, ნელ-ნელა გამოჭეო ჯერ თავი და მიათვალ-მოათვალეოდა ესო. ჰანბა თუთის ჩრდილში თავს აკანტურებდა, ბებია წიწილეებს ჰურის ნატყეს უფხვნიდა, დედა კი ისევე ჯანას მისჯდომოდა. ერთის სიტყვით, მიწენარებულეოდა ესო, მღუვარი დაშლილიო და ეველანი თავ-თავის საქმეს შესდგომოდნენ არჩეინად, მხოლოდ მურიკა-და დასუნსულეებდა ესომი, თითქოს ის ღა ეძებდა მშვილდ-ისრიან მონადირეს.

— მურიკა, მურიკა, მურიკა!—დაუფურსულა ილაძე მურიკას ფინხებიდან; ძაღლი კუდის ქნევით წავიდა მისკენ. ილაძე ქამარი შემოიხსნა, შეაბა მურიკას ეელსე და ორივენი ფეს-აკრეუთით გაცუნცულდნენ სრინალში.

— მურიკა, თაფლს გვაჭმევს მაძიდა, ტკბილს თაფლს.— ელაზარაკებოდა გზა და გზა ილა მურიკას, რომელიც კუდის ქნევით ადასტურებდა მის სიტყვებს. თუძცა ილაძე კი კარგად იცოდა თაფლიანთ მაძიდას სიტუნწე. ერთხელ რა არი,—ერთხელ ჯამით არ დაუდგა თაფლი! მხოლოდ თითის გაალოკებდა ხოლმე და თანაც დაუმატებდა:—ბევრი თაფლის ჭამა კარგი არ არის, შვილო, გაწეეს.—მაგრამ, ეჰ, მეტი რა ილაჯი ჰქონდა, სახლში აუჯანუდნენ და მაძიდასთვის უნდა მიუტანე-

ბინა. ეკ არის, ცოტა კმა ვერ იცოდნა კარგად, ახსოვდა-კი, რომ ტყე უნდა გაეკლო, მერე მარჯვნივ შეეხვივნა და ძაღვ დაინახავდა სერსე მამიდას სახლს და ბოსტანში ფუტკრის გუჯებს.

II

— მურიკ, აქ ცოტა წავინადიროთ, ჩიტები ბლომადა ეოფილა! — უთხრა ილამ მურიკას, როდესაც ტყეს მიუახლოვდნენ. მურიკა, რასაკვირველია, დაეთანხმა და, განთავისუფლებული ილას სელიდან, გაძუნძულდა ტყეში.

მონადირე კი მშვილდ-ისარი მოიძარჯვა, ქუდი თავზე და იმაგრდა და ფრთხილად, ნელ-ნელა მიეპარა იმ ხეს, საიდანაც ჩიტების ფრთხილი და ჟიჟი-ჟიჟი მოისმოდა. როგორც იყო, მიხიდა ხის ძირში, დაბდა მშვილდის ისარი, დაუძინა ერთს ჩიტს, რომელიც უფრო ახლო იჯდა, დაჭიმა ბაწარი და მიუძვა ისარი. ჩიტები ჟიჟილ-სივილით მეორე ხესე გადაფრინდნენ და ისარი კი ისევ ძირს ჩამოვარდა.

— გაგატიალებო, გაგატიალებო! ბიჭი არ ვიქნები, თუ ქათმის წიწილასავით არ გაგაკოროთ! — იმუქრებოდა ილა და მისდევდა თან ჩიტებს, მაგრამ მონადირეს ბედი არა სწვალობდა; რამდენიც ესროლა, იმდენი ახცდინა. ჯერ ერთი იმიტომ, რომ უოკელ მშვილდის დაჭიმვასე და დამისწებასე კული ძალსე დაუწეებდა ხოლმე ცუძას; მეორეც, უფრო კი იმიტომ, რომ ეს საძაგელი ჩიტები ისე ახლოს არ უძუებდნენ, როგორც ქათმის წიწილები.

მოიქანცა, მოიღალა ილა მათს დეგანში, მსე კარგად გადაინარა, თითქმის ჩასასვლელსე იყო, რომ უცებ მოაკონდა თავისი განსრახვა, რომ თაფლიანთ მამიდასთან მიდიოდა, მაგრამ, შესს მტერს, რომ ველარ იაოვნა კმა-კვადი ტყიდან გასასვლელად.

გაქანდება იღა ერთ მხარეს, გაივლის თითქმის სიბრძნით რამდენსაბე მანძილს, მაგრამ ტყე არ თავდება, კ'სას ვერსადა ჰხედავს; გამობრუნდება მეორე მხარესაკენ; ისევ ის ტყე, ისევ ის ხეები, რომლებიც წყლან გაიარა. „დაღასუროს დმერთმა, სულ ერთმანეთს ჰგვანან.“ ფიქრობს იღა და ოფლი წურწურით ჩამოსდის სახესე.

ტყეს თანდათან ჩრდილი მოეფინა, აკრილდა და ახმაურდა ფოფელი ხე და ბუჩქი. მძვინს სტკვენს, ბუღბუღის ტიატია, ჩიტების ქვიღღ-ხივიღღი, სხვა ათას ფრინველის ხმა აირია ერთმანეთში.

მაგრამ იღას მათთვის არა სცაღლობდა. სულ-სულა შიში ეპარებოდა გულში.

— მურიკი, მურიკი! — გასძახა იღამ ძაღლს, რომ თავის ხმაზე ცოტა გული მოემაგრებინა. მაგრამ მურიკამ კარგა ხანია რაც იწოვა კ'სა და ახლა უკვე იღაანთ ქსოში დაბრძნალებოდა ქაძრით ეკლხე.

III

— სად გადაიკარგა ის ჩვენი კიკი, ჰა! ერთი ცივი წუბალი მანც მოერბენინებინა ამ საღამოს! — ჩაიღაპარაკა ზაზამ და კინაღამ მურიკას დაეცა ხედ თავის სახეკელით, რადგან თვალები, ცოტა არ იყოს, ჰმტყუნობდნენ ზაზალოს.

— სულ შენი ბრალი კი არა იმ ბიჭის გადაკარგვა, დღეს რიკიანად ბურნუთიც კი ვუღარ მოვსწიე, კოლოფი ათასჯერ დამეკარგა! — უსაუკედურა ბებიამაც თავის რძალს, იღას დედას.

— აი, კეთაუგანეთ, თვითონ ოროლნი დაუდევნენ ევაზრჯენ-სახეკელითა და ახლა მე მისაუკედურებენ, — მიუგო იღას დედამ დედაძოთელ-მამაძოთელს და, ცოტა არ იყოს, თვითონაც შესწუნდა, მეტადრე მამის, როდესაც მურიკას ეკლხე იღას ქაძარი დაინახა.

— არსად კადაკარგოს, არსად დაქმნოს, და კველმა არ უბინოს, — უიქრობდა ილას დედა და, როდესაც მესობლებში მიიკითხ-მოიკითხა, სწრაფად გაეშურა ტეისაკენ. მას უკან ცანცარით ბებია გაჭყვა, ბებთან — ჰაჰა, ჰაჰას — მურიკა და მუქნა სოფლის კარედ ილას ძებნა და მახილი.

ილა კი ამ დროს ებრძოდა ტეეს, ებრძოდა მიძს, კული ეელში აწვეობდა სატირლად, ველარც მურიკას ჭხედავდა და ტეეშიც თანდათან ბინდებოდა; იქ ასლა მხოლოდ ბუღბუღის ტიაჟ-ტიაჟ-ლა არღვევდა სიჩუძეს.

უკანასკნელი ძალა მოიკრიბა, მობრუნდა მარჯვნივ, ცოტა ხანს დაუიქრდა, მიათვალ-მოათვალა კარძემო ხეები, მოიანზრა რაღაც და გაჭქანდა წინ.

მიდის ილა და მიაღვევს ძირს ჰატარა ბუჩქებს, სევიდან კი ტოტებ-დაბურული ხეები დანცქერის თავსე. ილა არ უუყრებს, ეძინიან სევით შეინედოს. ხეებზე ათას კვარი ჭინკა, ალი და ქაჯი ელანდებს. მაგრამ რამდენიც წინ მიდის, ტეე თანდათან კლებულობს, დიდი ხეები ცოტ-ცოტა-და ჭხედება, სამაგიეროდ ბარდები და ბუჩქები მატულობს და ისე არიან ერთმანეთში გაბმული, რომ ილა ძლივს მიაღვევს. ასლა უკანაც ველარ მიუხედნია: — „ვინ იცის, იქნებ თანაც გამაძევენ ალ-ქაჯები,“ უიქრობს ილა და კული ძალსე უცემს. მიაღვა დაბაღს, მაგრამ ხშირს, გაუვალ ჩინსხვრებს, მეტი ილაჯი არ არი, უნდა გაარღვიოს როგორმე. გაიწია ილამ წინ და ამ დროს ვიღაც დაეჭიდა უკანიდამ ახალუხის კალთასე.

— მიშველეთ! — დაიდრიალა ილამ და გადავარდა თავდავირბ ჩინსხვრების მეორე მხარესე წყაროს ჰირას, სწორედ იმ ადგილას, სადაც მათი ცისკარა ხარი, ბალახით გამძღარი, დასწაფებოდა წებლს, რომ შემდეგ სასლისაკენ გამკნავრებულიყო. ილას თავი თითქმის ცისკარას რქებს დაეჯახა, ცისკარამ

სელ-სელა მიიბრუნა კისერი და, ის-კი იყო გზას უნდა დას-
დგომოდა, რომ ილამ სტაცა კუდი სელი.

— მიშუელე, ცისკარ, მიშუელე, შენ კენაცვალე! — ეხვეწებოდა
ილა ცისკარას და, რაც ძალი და ღონე ჰქონდა, უჭერდა კუდ-
ში სელს; ცოტა არ იყოს, გულიც მოიმაგრბა. ამ დროს ცის-
კარას კუდი ილას ეველაფერს ერჩივნა: ნადირობას, მშვილდ-
ისარს, თაფლიანთ მამიდასაც და მის სელეებსე გალოკილს
თაფლსაც. ხარი ერთი შესტა და გაიქცა, მაგრამ ძაღუ, როცა
შეიტყო, რამ საფრთხე არა მოყლის რა, სელა გაუდგა გზას.

— მიშველე, ცისკარ! — იძიორებდა ძალ-ძალ ილა და მი-
სდეგდა კუდიო სელში ცისკარას უკან.

ცისკარს კი ახლა დინჯად მიდიოდა სოფლისაკენ და მი-
ჭებუდა თან თაჟისი დაკარგული ჰატრონი, რომელსაც ახალუ-
ხის უკანა კალთა ბარდმა ჩამოაგლიჯა.

ი. ევლოშვილი.

ჩა. ო. შ. შ. შ. შ. შ.

ბუხი როგორ აღზარდა ჩიორას ბარტყუბი.

მ დღიდან ბარტყუბი დაბინავდნენ ბუხს ფუ-
ლუროში. ბუ შეუდგა მათს აღზრდას.
როგორც კი დღით მსემ უური ამოვიდა
და არე-მარეში ფრინველების ყრიაძეული და
მხიარული გალობა გაიხმა, ბუ ფულუროში შეიკუნჭა და თვა-
ლები დახუჭა.

— ჩვენ რაღას გვიბრძანებ? — დაკითხნენ ბარტყუბი.

— თქვენც დახუჭეთ თვალები და ფულუროს კუნჭულში
ძისხედით.

— თენდება, აღარ დაგვიძინებს! — შეუბრუნა სიტყვა უძ-
ფროსმა ბარტყუმ.

ბუძ თვალები გადაუტრიალა და უთხრა:

— თქვენ სიტყვა მომეცით, უოველი ჩემი ბრძანება აგე-
სრულებინათ და მეც ვიკისრე თქვენი გაწოთვნა. უამინოდ ვე-
რაფერს ვერ ისწავლით.

ხიტუნები გახუდნენ და მუნის ფულუროში მიიძალნენ.

— აღბად, მართაღსა ბრძანებს ჩვენი გამსრდელო, —
წასხურხულეს ერთმანეთს.

ასე ისხდნენ ბარტყები ერთ-ორ საათს, მეტ-კვირისადაც
ძოითძინეს და უძიროსმა ბარტყმა მიქმართა კიდევ აღმსრდელს.

— არც ახლა შეიძლება ბუდიდან გაფრენა? ოჰ, როგორ
თბილა! მსუ როგორ გამკაძებს და ათბობს ჭყარს! რამდენი
ქუჩილა ირევა ჭყარში!

ბუმი, კარგა ხნის სიხუძის შემდეგ, უძახუხა:

— დღეს კიდევ გამდეგოთ ნებას—რამდენსამე ხანს ისეირ-
ნოთ დღისით, სვალ-კი მეტს ხანს უნდა გახერდეთ ბუდეში,
სვალსეგვით უფრო მეტ ხანს და ბოლოს უნდა შეეხვიოთ მთე-
ლის დღის ბუდეში გატარებას.

— ვუცდებით, ვუცდებით!—დაჭნირდნენ ბარტყები და ამ სი-
ტყუებით გამოფრინდნენ ფულუროდან.

მეორე დღეს ბუმი თავისი სიტყვა ასრულა და ბარტყები
დიდხანს ბუდიდან არ გამოუშვა.

ბარტყები ჯერ ხუმად ისხდნენ, მაგრამ ძალე მოეწეინათ
თვალ-დახუჭული ჯდობა და მოჭეუნეს ხურხულს და ჩივილს,
ასეთ მშვენიერ ამინდში გარეთ არა ვართო.

— გახუძდით, ხმა გაკმინდეთ!— გაუჯავრდა ბუ.—ახლა
უნდა კემინათ და თქვენ კი ხურხული გაკმინათავთ: ბუმი ოდ-
ნავ გამოიფისლა და თვალები დაუბრიალა ბარტყებს.

ამას შემდეგ ფულუროში სიხუძე ჩამოვარდა.

ბუმი ნაწადელს მიადწია. ერთის კვირის შემდეგ, დღისით
მუხის ფულუროში მშვიდად ემინათ ხოლმე აღმსრდელ-მეკირ-
დებს და მხოლოდ საღამოთი იღვიპებდნენ.

საჭირო იყო ახლა აღსრდის სხვა ზირობა აქსრულებინა.

— მე გაფრინდები და თქვენ უკან გამოძევით,—უთხრა
ბარტყებს ერთ საღამოს.—მხოლოდ ეცადეთ, ისე იფრინოთ,
რამ ფრთები არ ახმაუროთ.

— მე ხუმად ფრენა არ შემიძლია,—სთქვა საღვლიანად
უძიროსმა ბარტყმა.—დედა ყოველთვის ამას გვეუბნებოდა: იფ-

რინეთ, რაც შეიძლოთ ჩქარა და გაბედულად. ტკრციალისა სუ გედარდებთ, ფრთების ხმაურობა გულის გაძიანარულებით.

— აქამდის რომ არ შეგეძლო, ახლა უნდა ისწავლო! ეგ აუცილებელია აღსრდის საქმეში. ამის შემდეგ მთლად გაგინადვილებს ვეკლას სხვა ზირობის შესრულება. თუ მოწადინებული ხარ, რომ დიდ-ხანს იცხოვრო, ასე უნდა მოიქცე.

— ეს კარგი, და ზატოისანი, მაგრამ ამას იქით ვოყულთვის დამ-დამობით უნდა ვიფრინო სოლმე?—დაეკითხა გულისათუთქული ბარტეი აღმხრდელს.

— აუცილებლად! მთელის ჩემის ცხოვრების აზრი ის არის, რომ შემოძლიან ვეკლასურის გაკეთება უკუენეთს სიბნელები ხმაურობის აუტყენელად.

აქ ბუძ ფრთები გაძალა და ისე ჩუქად გაფრინდა ბუდიდან, რომ ჭყერი არ შეუნძრევია.

ბარტეები ვერ ასურსებდნენ ბუსავით ფრენას. ხან ხეებს, ბალახებსა და ვევაკილებს წააწელებოდნენ, ხან მძინარე ფრინველებს შეეფეთებოდნენ; ან დაქანცულები დედაძიწახე დაეძუებოდნენ. არა ერთი დღე დასაზრჯა ბუძ, რომ მათთვისაც ესწავლებისა თავისებური ფრენა.

— ფრთებს სუ ატეკლამუნებთ ფრენის დროს. ჩუქად მიტრიალა-მოტრიალდით სოლმე ჭყერში. ჭყერი არ უნდა ინძრეოდეს თქვენს ფრენასე. უნდა შეეჩვიოთ ჩუქად წაზარჯას!

ბოლოს, როგორც იყო, ბარტეები შეეჩვივნენ ასედა წესხედ ფრენას, ცოტას მთვარის შუქი ჭეუკლოდით და აღარაფრენ არ აწელებოდნენ. ბუ კძეოფილი იყო თავის შეკირდებისა და უთხრა:

— ახლა უკანასკნელის ზირობის ასრულება დაგრჩათ, ისიც ასრულებთ და სწავლა დამთავრებული იქნება. მიუერთ, როგორ ვხადირობ და თქვენც ისე ინადირეთ სოლმე. ფრთხილად,

შეუმჩნევლად უნდა წაეპაროთ მსხვერპლს ბნელაში და დაეცეთ თავს. მე დღეს მინდვრის თავგებზე ვინადირებ, თქვენ ზეპელებსა და ქინქლებზე განზავრდეთ. ამას შემდეგ მე აღარ მოგიტანთ საჭმელს, გეოფათ, აქამდის გასასრდოვეთ.

ბელურებმა დაიწვეს ცალკე ნადირობა და კარგად გამოძინენ. მაგრამ მოსაწეენი და ძნელი იყო ღამე ქინქლების დევნა.

დაღონებულები და დაქანცულები დაბრუნდნენ ფუღუროში.

— მთელი ჩვენი გაწვრთნა ეს იყო? — დაგკითხნენ ბელურები ბუს, როცა დასაბინავებლად ემსადებოდნენ ფუღუროში.

— სულ ეკ არის! ზირველში ძნელი იქნება თქვენთვის ასეთი ცხოვრება, მაგრამ, როცა შეეჩვევით, დაწმუნდებით, რომ ეგრე სჯობია. ძალიან მიუვარს ბნელაში, მიძინებულ ბუნებაში თარეშობა: ვეელასათვის უჩინარი ვარ, ვერავინ ვერაფერს მაძინებს და ვინადირობ არსეინად! ამას შემდეგ თქვენც უღარდებლად იცხოვრებთ. იმედია — მინარეულები იქნებით, რომ ასეთ ცხოვრებას შეგახვიეთ?

— დიად, დიად, დიდი მადლობლები გასლავართ, — წაიჩურჩულეს ნელის ხმით ჩიტებმა.

მაგრამ მეორე დღეს ფუღუროში აღარ დაბრუნებულა უძფროსი ბარტეი. ამას სამუდამოდ დასტოვა ფუღურო. ვერ შესძლო მისი სწივებისა, დღის სინათლისა და ღამისის ვეავილების მოძორება. მოეწეინა ფუღუროში დღისით ეოფნა და დაუბრუნდა ძველ ცხოვრებას. უძცროს ბარტეს კი ეძინოდა თავის აღმსრდელისა და იმასთან სცხოვრობდა, თუძცა არც იმას მოსწონდა ეს ახალი ცხოვრება.

გავიდა დრო. ბუ ღამ-ღამობით დადიოდა სანადიროდ. ერთხელ ბუმ უთხრა ბარტეს:

— მოძეწეინა თაკუბსე ნადრობა, აბა, ძიეურე, როგორც
ნადრობა ვიცი მძინარე ჩიტებსე.

— მძინარე ფრინველსე თავს დასხმა კარგი არ არის.
მაგ დროს თავის დაცვა არ შეუძლიან, — უპასუხა ბარტემა.

— ჭაი, შე სულელო! სწორედ ეგ არის ხელ-საფრელი,
რომ მძინარეს დაეცემა, როცა მას თავის დაცვა და წინააღმდე-
გობა არ შეუძლიან: ირგულივ ბნელა, სამარისებური სიხუბეა
და მხოლოდ შენ დათარეშობ. ოჰ, იცი, რა კარგია, ანუთ
დროს ნადრობა! აბა, ერთი ძიეურე, როგორ ვინადირებ!

ბელურს ჯერ კიდევ გაბრუებული იყო ბუს სიტყვებით,
რომ ბუძ ერთი თალია შემოინადირა არე-მარე და მოიტანა
კლანჭებში ჩაბღუჯული ჰატარა ჩიტი.

— ჭხვდავ, როგორ მარჯვედ გავაბი მასეში.

ამ დროს მივარე გამოვიდა ღრუბლებიდან ბარტემა გა-
არჩია დაჭერილი ჩიტი და დაიკვირა:

— გაუძვი, გაუძვი, არ მოჭკლა! ეგ ხომ ჩემი უძფროსი
ძმა დაგიჭკრია!

— შენი ძმა! — წარმოასთქვა ბუძ — ძერე რა უფოთ? შენი
ძმა იეოს! ჩვენთან ცხოვრება არ ისურვა, ძველ გზას და-
უბრუნდა. ჩვენ ახლა ამასთან საერთო არაფერი გვაქვს. შე
ჩემ გემოვნებასე ვცხოვრობ და ძალიან ძიეუარს ბელურების
ჩახრამუნება!

ჰატარა ბარტევი მთლად კანკალმა აიტანა და ბუს ბუდიდ-
გან გაფრინდა.

იმანაც ისევ ძველებურად იწყო ცხოვრება. როცა ფრენით
მოიქანცა, ახლო-მასლო დაეძვა ძირს. ბუსთან დაბრუნება ახ-
რად აღარ მოსვლია. როცა ფრინველები ეკითხებოდნენ, რად
დახნებე თავი ბუსთან ცხოვრებასაო, ის უპასუხებდა:

— შე უძსეოთ და უძეკობროთ ცხოვრება არ შემიძლი-
ან, შე ძიეუარს სითბო და მხიარულება. ვერ შევეჩვიე ბნელაში

ნადირობას. ვერ ვიტან იმ ცხოვრებას, როგორც ბუძის ცხოვრებას. ამას გარდა, ის ბელურა ჩიტებსაც სჭამს, ჩემს ძმებს და ნათესავებს სისხლს უშრობს, ჩემ თვალ-წინ გადისანსდა ჩემი უძიროსი ძმა, და, აბა, როგორღა დავრჩებოდი იმასთან საცხოვრებლად.

დიდხანსა ლაზარაკობდა კიდევ ბელურა ბუძს ცხოვრებასა. ფრინველები გულ-მოდგინედ უსმენდნენ და თავის მხრით იმათაც სხვებს უაძბეს მისი ნაადობი. ამ რიგად, ბუძ ოინები ძალე მთელმა ქვეყანამ გაიგო.

ამას შემდეგ ბუ ვეკლა ზატარა ჩიტებსა სძულს და იმის ბუდეს ვრიდებს.

მ. კლიმიაშვილი.

რათა ცხელა ზაფხული და რათა ცივა ზამთარი.

8

აფხუელში დილის ოთხ საათსე ამოდის მსე და
სალამოს ცხრის ნახევრამდინ არა შორდება ცას.

17 საათის განმავლობაში მსე უხვად უგზავნის
დედა-ძიწას თავის განხურებულ სხივებს. შუადღი-

სას მსე ძრეულ ძაღლა იწევს. ამ დროს მსის სხივები ზედ
თავსე დაგვეურებს. სხივები ისე ჰირ-და-ჰირ ეცემა დედაძიწას,
როგორც წვიმა. სიცხისაგან ვეველა სულდგმულს. სუნთქვა უჭირ-
დება, დედაძიწა თონესავით ხურდება და ალმური ასდის. დი-
ლა-სალამოს კი სიცხეს დაუშვებს, აგრილდება ხოლმე. ამ დროს
მსე დაბლას დაწეული. აქედან ხსანს, რომ რამდენადაც მსე
ძაღლას — იმდენად უფრო ცხელა, რამდენად დაბლას იხრება, იმ-
დენად გრილა. ზაფხულობით მსის სხივები დილა სალამო-
ბით ცერად დაჭეურებს დედაძიწას და ნაკლებადაც ათბობს.

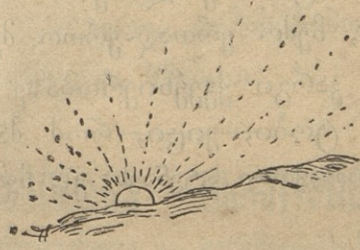
ასლა კავსინჯოთ, სხივები როგორ უეურებს დედაძიწას
ზამთარში.

ზამთარში მსე რგის ნახევარსე ამოდის და ოთხის ნახე-
ვარსე ჩადის, ასე რომ მსე მხოლოდ შვიდის საათის განმავ-
ლობაში რჩება ცასე; დილა-სალამობით მსე ისე დაბლას და-
წეული, თითქმის დედაძიწის დასწვრივ არის, ასე რომ
სხივები სრულიადაც არ ეკარება და, რასაკვირველია, ვერც გა-

ათობს, რადგანაც დილის სხივები დასავლეთისკენ მიდის და
სადამოსი კიდევ—აღმოსავლეთისკენ.

სამთარშით შუადღისასაც კი მზე არ იწევს მაღლა; ისე
დაბლაა, იმის დასანახად ადამიანს თავის მაღლა აწევს არა
სჭირდება, როგორც საფხულში. მის სხივები ცერად დაჭყუ-
რებს დედამიწას და იმიტომაც ძრეულ ცოტათი ათობს. გარ-
და ამისა, სამთარში 17 საათი ღამეა. მისგან დედამიწამ თუ
რამ სითბო მიიღო, ღამ-ღამობით ისიც უცლება. აი, იმიტომ
სამთარში დიდ სიცივეებს იჭერს.

ოლ. კრელაშვილი.

ჰ ა ტ ა რ ა თ ე ა ტ რ ი

ტობი

კომედია ერთ მოქმედებად, (ფრანგულიდან).

მოქმედნი პირნი: } ბატონი
 } ძალლი

მოქმედება სწარმოებს სოფელში, სადიფს შემდეგ.

ლამაზად მოწყობილი ოთახი. ბატონი სავარძელში ზის და ყავას მიირთმევს. ტობი, მისი ძალლი, იქვე იატაკზე წევს და შესცქერის.

ბატონი. რა ლამაზი თვალები გაქვს, ჩემო ტობი!..

ძალლი. ხომ იცი, რომ შენი ლაპარაკი არ მესმის, მაშ, რაღად შელანარაკები?

ბატონი. ვიცი, ვიცი, რასაცა ჰნიშნავს ეკ ეშმაკური კუდის ქნევა...

ძალლი. ერთი ნაჭერი შაქარი მომეცი!..

ბატონი. ვიცი, ვიცი, სეირნობა გინდა განა? (ჩიბუხს ამოიღებს) გიყვარს განა მინდორში გიჟივით სტუნობა და თამაში... (ასანთს ამოიღებს).

ძალლი. შაქარი ამ ჰატარა კოლოფში?

ბატონი. ჩემო ტობი, ჩემო ერთად-ერთო მეგობარო...

ძალლი. შაქრისთანა კარგი ქვეყნიერობაზე არაფერია.

ბატონი. ვიცი, ჩემო ტობი, ვიცი, რომ ძალიან გიყვარვარ... (ჩიბუხს თამბაქოთი სტენავს) ეჭვ, ჩემო კარგო, სამწუხაროდ...

ძალლი. შაქარი რა უყავ?...

ბატონი. დღეს სასეირნოდ ვერ წაგეყვან...

ძალლი. რაც ამ ჰატარა კოლოფშია, როგორღაც შაქარს არა ჰგავს...

ბატონი. ვერა, ვერა, ჩემო ტობი, დღეს ვერ წაგეყვან... დრო არა მქვს... (ჩიბუხს მოუკიდებს).

ძალლი. ოჰ, ეს თამბაქო როგორა ჰვარს... (ძალლი გაიქცევა).

ბატონი. დასე, დასე, მიწვრება, რომ დღეს სასეირნოდ არ მიმეყავს... საკვირველია, დემრთმანი!...

ფარდა.

გიორგი ჯაბადარი.

გასართობი

გამოცანები

(აკაკისა).

I.

ამედეგნა, არ მშორდება,
ყოლიფურში მევე მბაძავს;
ტეუზის ცალი თუძც არ არის,
მაგრამ მეტის-მეტად კი მგავს.

II.

ერუ და მუნჯი, უფესო ვარ,
სადაც წახვალთ, წაგეუბით;
რასაც იტყვით, გიპასუხებთ
უკანასკნელი სმებით.

ამოცანა — ცხრილით

(წარმოდგენილი კ. დარაშვილის მიერ).

ჩვენს განკარგულებაში არის ჰირეული სამი ცარიელი უჯრა, მეორე—ორი, მესამე—ერთი. თვითეულს უწერია ორ-ორი ასო. თვითეულ უჯრაში მოათავსეთ ისეთი ასოები, რომ ჰირეული გამოვიდეს—მცენარის სახელი, მეორე—მდინარისა, მესამე—რიცხვისა.

			რი
			რი
			რი

რ ე ზ უ ს ი.

(წარმოდგენილი კ. ღარაშვილის მიერ).

მე-8 №-ში მოთავსებულ რეზუსის აღსნა:

თავ ხერხი ბოლო ნამგალი.

„ნაკადული“-ს რედაქციაში და წერბ-კითხვის სასო-
გადოების ძალაში იყიდება შემდეგი წიგნები:

„ნაკადული“-ს რედაქციის გამოცემა:

- 1) ზღაპრები ვილჰელმ და იაკობ გრიმისა. — ფასი. 30 კ.
- 2) ტომის თავგადასავალი, — თხზულება მარკ ტვენისა,
ფასი 50 კ.
- 3) რას გვიამბობს ოთახი, — თხზულება ავენარიუსი-
სა, ფასი 20 კ.
- 4) დასურათებული ასაწყობი ანბანი, — ფასი. 1 მ. — „
- 5) სკრუჯი და მარლიეი, — საშობაო მოთხრობა ჩარლზ
დიკენსისა, ფასი. 25 კ.
- 6) სამშობლო ბუნების სარკე, დასურათებული სა-
ყმაწვილო მოთხრობები, — ივანე ელიაშვილისა
ფასი. 30 კ.
- 7) ამხ. „ცისკრის“ გამოცემა: — ლევ ტოლსტოის მო-
თხრობები, ფასი 5 კ.

ვიიღუბა ხელის მოწერა

1911 წლის იანვრიდან 1912 წლის იანვრამდე
საუმაწვილო სურათებიანი ჟურნალი

ნაკადული

წელიწადი მთავრდება

წლიურ ხელის მომწერლებს მიეცემათ:

24 წიგნი ჟურნალი „ნაკადული მცირე წლოვანთათვის“ **12** წიგნი ჟურნალი „ნაკადული“ მოზრდილთათვის.

გარდა ამისა 1911 წლის ხელის მომწერლებს საჩუქრად მიეცემათ:

I. ლევ ტოლსტოის მოთხრობა: **ბავშვობა და სიპრემი**, თარგმანი, ლევ ტოლსტოის სურათით და ბიოგრაფიით, II. **„რჩეულ მოთხრობათა კრებული“**.

ჟურნალს ხელმძღვანელობას უწევს სვანგებოდ არჩეული სარედაქციო კომისია.

ფასი ჟურნალის: წლიურად ხუთი მანეთი. ნახევარის წლით სამი მან.

სამზღვარ გარედ: წლიურად შვიდი მანეთი. ნახევარ წლით ოთხი მან.

მცირე წლოვანთათვის 24 წიგნი სამი მან. — მოზრდილთათვის 12 წიგნი სამი მან. — ხელის მოწერა მიიღება წლიურად და ნახევარი წლით. ფულის შემოტანა შეიძლება ნაწილ-ნაწილად.

ხელის მოწერა მიიღება:

- 1) „ნაკადულის“ რედაქციაში, გოლოვინის პროსპ, ზუბალოვის სახ., № 8, ყოველ-დღე 9 — 2 საათ., სამშაბათობით საღამოთიც.
- 2) წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში, სასახლის ქუჩა, სახლი თავად-აზნაურობისა.

ნაკადულის რედაქცია სთხოვს ხელის მომწერთ:

ვისაც ჟურნალის ნომრები დააკლდება, მიმართონ აგენტს ანუ რედაქციას, არა უგვიანეს ერთის თვისა.

რედაქტორი **ნიკო ნაკაშიძე**
გამომცემელი **თავ. პ. ი. თუშანიშვილი**.